

Jest, jsoucí (býti)

Co to doopravdy znamená, když o něčem řekneme, že to „jest“? Odhlédneme-li ode všech případů, kdy nám jde jen o funkci pomocnou, např. že „5 + 7 je(st) 12“ nebo že „pes je(st) obratlovec“ nebo že „je sychravo“ nebo že mně „je špatně“ atd., pak tím máme na mysli, že to, co „jest“, je „jsoucí“, tedy že to je „jsoucno“. Co všechno tedy můžeme považovat za „jsoucí“ neboli za „jsoucno“? Někdy tím myslíme totéž, jako bychom řekli, že to je „skutečné“ čili „skutečnost“. Ovšem zase je třeba náležitě rozvážit, co tím vlastně rozumíme. Tak např.: je „pes“ nebo „obratlovec“ opravdu skutečnost? V obou případech jde o tzv. obecninu (abstraktum), a obecniny jsou pouze mýtné, ale nepovažujeme je za opravdovou skutečnost, za pravá „jsoucna“. Je zřejmé, že o opravdové skutečnosti (nebo o pravém jsoucnu) můžeme vážně mluvit (a rozmýšlet) pouze v případě, že jde o tohoto určitého psa (a v této chvíli) nebo tohoto určitého obratlovce (rovněž v určitou chvíli); a přitom je také zřejmé, že může jít o jednu a touž opravdovou skutečnost, neboť tento určitý pes je nepochybně také obratlovcem (zatímco obratlovec jako takový neexistuje, tj. „není“, „není jsoucí“). Být jsoucí znamená tedy vyskytovat se někde ve světě, přesněji dít se ve světě, stávat se (sebou) ve světě.

(Písek, 150318-2.)